

A RECONSTRUCCIÓN DUNHA DESFEITA

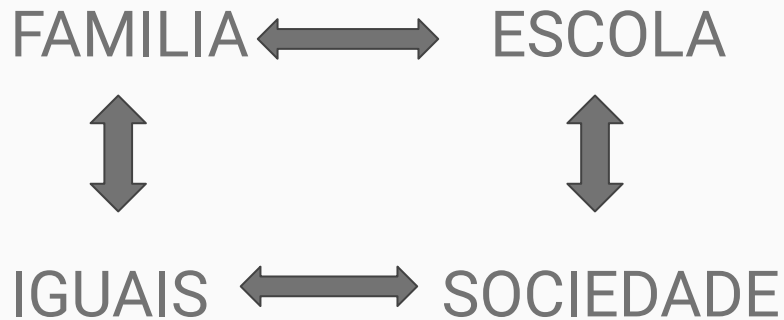
ABRIR UN TEMPO NOVO PARA TOMAR A PALABRA
O ensino en galego. O galego no ensino

queixaszas@edu.xunta.gal

Algunhas reflexións previas

- *Para educar un individuo fai falta unha tribo.* (proverbio africano)
- *A lingua é a chave que abre o mundo.* (Manuel María)
- *Deixamos de temer aquilo que se aprendeu a entender.* (Marie Curie)
- *Gran parte das dificultades polas que atravesamos o mundo débese a que os ignorantes están completamente seguros e os intelixentes cheos de dúbidas.* (Bertrand Rusell)
- *Amamos e defendemos a pluralidade lingüística, pero nunca a costa de deixar arrombada a nosa lingua no faiado.* (Agustín Fernández Paz)
- *Canto máis profundizas na esencia, máis universal es.* (Óliver Laxe)

Lingua e sociedade: unha necesidade aprendida e compartida

O xogo (da confusión) das linguas (I)

O bilingüismo

O xogo (da confusión) das linguas (II)

O trilingüismo

O xogo (da confusión) das linguas (III)

O plurilingüismo

O xogo (da confusión) das linguas (IV)

A realidade (aumentada) dos prexuizos

O xogo (da confusión) das linguas (V) A realidade (aumentada) dos prexuizos

Esta é a liberdade para o galego?

A MESA POA NORMALIZACIÓN LINGÜÍSTICA
www.mesa.gal

A “imposición” do galego:

Xornais diarios impresos en galego: **0%**

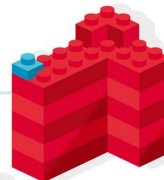
Pólizas de seguro en galego: **1%**

Persoas de 5 a 14 anos que non saben falar galego: **22,7%**

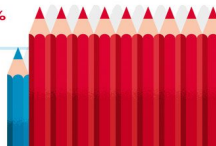
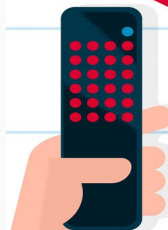
Xoguetes en galego: **0,6%**
99,4% español

Sentenzas en galego: **5%**
95% español

Canles de TV en galego: **4%**
96% español

Ensino infantil en galego nas cidades: **8%**
92% español

O xogo (da confusión) das linguas (VI)

Na escola, mentres tanto, plurilingüismo monolingüe(?)

Educación bilingüe

Chámase educación bilingüe ao proceso en que se utilizan **dúas (ou máis) linguas vehiculares** no ensino.

Se unha lingua só se ensina como materia curricular, non se pode considerar ensino bilingüe.

Aprender en dúas linguas, téndoas como medios ou instrumentos de aprendizaxe, é a cerna deste concepto.

Modelos de educación bilingüe

- **Modelos de segregación:** implica separación do alumnado por lingua. Progresivamente, a lingua minorizada desaparece do currículo.
- **Modelos de transición:** o obxectivo é o progresivo abandono da lingua socialmente minorizada.
- **Modelos de mantemento:** implica a non separación do alumnado por lingua; todas as linguas son vehiculares; a lingua minorizada non está en situación de inferioridade. O obxectivo é adquirir competencia semellante nas dúas linguas.
- **Modelos de enriquecemento:** proceso de inmersión lingüística na segunda lingua.

Evolución da planificación lingüística galega escolar recente

- ◆ **Decreto 247/1995**, do 14 de setembro, polo que se desenvolve a Lei 3/1983, de **normalización lingüística**, para a súa aplicación ó **ensino en lingua galega** nas ensinanzas de réxime xeral impartidas nos diferentes niveis non universitarios.
- ◆ **Decreto 124/2007**, do 28 de xuño, polo que se **regula o uso e a promoción do galego** no sistema educativo.
- ◆ **Decreto 79 / 2010**, do 20 de maio, para o plurilingüismo no ensino non universitario de Galicia.

Evolución da planificación lingüística galega escolar recente

MODELO EDUCATIVO

Razóns para unha nova planificación lingüística (I)

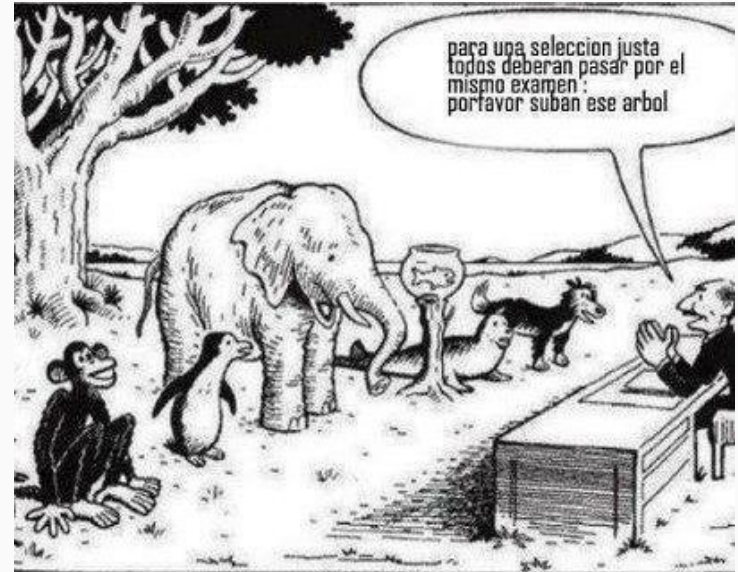
Decreto 124/2007

IGUALDADE

EQUIDADE

Nuestro Sistema Educacional

Razóns para unha nova planificación lingüística (II)

Decreto 124/2007

- ❖ Marco legal de referencia común (LNL / PXNL)
- ❖ Novo marco legal educativo (LOMCE)
- ❖ Actualización bibliográfica sobre aprendizaxe lingüística
- ❖ Avaliación de sistemas educativos en contextos bilingües
- ❖ Avaliación do sistema educativo galego
- ❖ Sentenzas TC/TSXG
- ❖ Informe do Consello Escolar 2006
- ❖ Informe Consello Ministros da UE 2005

Razóns para unha nova planificación lingüística (III)

Decreto 124/2007

- ★ Aposta na formación en materia de planificación lingüística.
- ★ Decreto de mínimos (50% docencia en galego).
- ★ Elaboración dun Proxecto Lingüístico de Centro (centro + contorno).
- ★ Reorientación do traballo dos ENL (ENDL) con criterios amplos e obxectivos.
- ★ Recoñecemento administrativo e económico para a coordinación do ENDL.
- ★ Apoio do traballo normalizador en rede desde as Coordinacións provinciais.
- ★ Convocatoria de premios de innovación en normalización lingüística.
- ★ Creación dun espazo web propio para visibilidade do traballo dos centros.
- ★ Implantación de accións específicas en educación infantil para a aprendizaxe do galego en contornos castelanfalantes.

A mentira faise dona do escenario (Sheldon S. Wolin)
Decreto 79/2010

www.coordinadoraendl.org

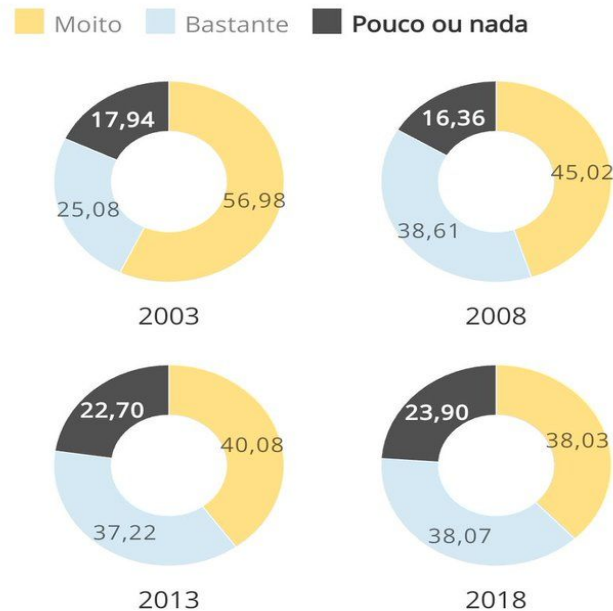

ORGULLOS S
DO NOSO
ORGULLOS S
DO GALEGO

Valoración externa Decreto actual dez anos despois

1. Penalización legal: derogación de parte do articulado.
2. Penalización social: crecente concienciación
3. Penalización educativa:
  - a. IGE
  - b. Consello de Europa
  - c. MNL

Porcentaxe de coñecemento do galego entre a poboación de 5 a 14 anos

Valoración interna Decreto actual dez anos despois

AVALIACIÓN DO GOBERNO GALEGO?

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

GÚSTA(S)ME...

... CON APEGO

Obrigada pola
atención e longa
lingua!